

اول صادرات کالاهای ایرانی به اعضای سازمان همکاری اقتصادی اکو بودند و بعد از آن آذربایجان با ۲۹۶ میلیون دلار، ترکمنستان با ۱۶۶ میلیون دلار، ازبکستان با ۸۸ میلیون دلار، قزاقستان با ۶۱٫۲ میلیون دلار، تاجیکستان با ۴۵٫۶ میلیون دلار و قرقیزستان با ۱۸٫۴ میلیون دلار قرار دارند. در بخش واردات نیز، ترکیه با فروش ۲ میلیارد و ۱۶۶ میلیون و ۳۲۶ هزار دلار و رشد ۲۱ درصدی، پاکستان با فروش ۴۲۹ میلیون و ۳۳۹ هزار دلار و رشد ۳۷۵ درصدی و قزاقستان با ۷۸ میلیون و ۴۲۳ هزار دلار و رشد ۱۷۴ درصدی، سه کشور اول طرف معامله با ایران در بین اعضای سازمان همکاری اقتصادی اکو بودند و پس از آن ازبکستان با ۳۲٫۶ میلیون دلار، تاجیکستان با ۲۶٫۲ میلیون دلار، آذربایجان با ۱۵٫۳ میلیون دلار، ترکمنستان با ۱۴٫۴ میلیون دلار، افغانستان با ۱۰٫۴ میلیون دلار و قرقیزستان با ۲٫۷ میلیون دلار قرار دارند.

اکو یک سازمان خوش آتیه

اکو یک سازمان منطقه‌ای دولتی محسوب می‌شود که در سال ۱۹۸۵ از سوی ایران، پاکستان و ترکیه با هدف پیشبرد همکاری‌های اقتصادی، فنی و فرهنگی میان کشورهای عضو تأسیس شد. اکو در واقع جانشین سازمان همکاری منطقه‌ای برای توسعه (RCD) است که از سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۷۹ موجودیت داشت. در ۱۹۹۲، سازمان هفت عضو جدید شامل افغانستان، آذربایجان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان را به عضویت پذیرفت.

همچنین منطقه اکو از دورنمای روشن تجاری برخوردار است و با وجود ترکیب جمعیتی جوان آن، اکو در قالب یک سازمان موفق و خوش آتیه منطقه‌ای توسعه یافته است که جایگاه بین‌المللی آن رشدی فزاینده دارد. با وجود این، سازمان با چالش‌هایی در خصوص اهداف خود روبه‌رو است. از همه مهم‌تر، منطقه

فاقد زیرساختار و نهادهای مناسبی است که سازمان بتواند اهداف توسعه‌ای خود را دنبال و از منابع موجود منطقه‌ای حداکثر استفاده را کند.

بیش از ۱۲ سال است که کشورهای عضو جهت تسریع در توسعه منطقه‌ای از طریق تلاش‌های مشترک خود همکاری می‌کنند. بدین ترتیب در کنار پیوندهای نزدیک فرهنگی و تاریخی مشترک، کشورهای عضو توانسته‌اند از روابط موجود زیرساختاری و تجاری امیدهای خود را به واقعیت‌های ملموسی تبدیل کنند. اکو مبادرت به تعریف چندین پروژه بر اساس طرح‌های اولویت دار مبتنی بر همکاری کرده، که عبارتند از؛ انرژی، تجارت، حمل و نقل و کشاورزی.

موافقتنامه‌های مهم منطقه‌ای

در راستای ارتقای تبادلات تجاری و همکاری‌های اقتصادی، موافقتنامه‌های متعددی در این سازمان منعقد شده است که با استفاده از ظرفیت این موافقتنامه‌ها می‌توان جایگاه ایران در تجارت این سازمان بزرگ را ارتقا داد.

موافقتنامه تجاری اکو (اکوتا) یکی از این موافقتنامه‌هاست که کشورهای ایران، ترکیه، پاکستان، تاجیکستان و افغانستان بنای موافقتنامه تجاری اکو را در اسلام آباد در سال ۱۳۸۳ با هدف کاهش تعرفه‌ها بنا گذاشتند. در دومین اجلاس وزرای بازرگانی اکو، سه کشور بنیانگذار به پیشنهاد ایران تصمیم به کاهش سقف تعرفه‌ها به حداکثر ۱۰ درصد در مدت ۵ سال گرفتند.

موافقتنامه چهارچوب حمل و نقل ترانزیت، مورد بعدی است. به دنبال اجرایی شدن این موافقتنامه برگزاری اولین اجلاس شورای هماهنگی حمل و نقل ترانزیت از اقدامات مهم اکو طی سال گذشته بوده است. این موافقتنامه چهار کمیته شامل بیمه، راه آهن، جاده و حقوقی دارد. موافقتنامه تأسیس شرکت بیمه اتکایی اکو توسط سه کشور ایران، ترکیه و پاکستان، موافقتنامه تسهیل صدور روادید تجار و بازرگانان عضو اکو و موافقتنامه تأسیس بانک اکو از دیگر موافقتنامه‌های مهم در این سازمان است.

